

[Kai Moltke.]

sågelig har nået et milliardomfang med de uanstændigt høje superrenter som løftestang?

Økonomiminister *Grünbaums* svar (11. august 1965):

Som svar på det ærede medlems spørgsmål vil jeg gerne udtale, at kreditydelse til forbrug givetvis ikke bør have prioritet fremfor kredit til produktive formål. Den gennemførte skærpelse af kreditpolitikken skulle da også omfatte afbetalingshandelen som led i den almindelige begrænsning af bankernes udlånsstigning.

Vedrørende regulering specielt af afbetalingshandelen kan der i øvrigt henvises til det svar, som justitsministeren den 5. juli d. å. har afgivet på folketingsmand Henry Christensens spørgsmål [sp. 6348]. Heri er gjort opmærksom på problemer, der knytter sig til sådanne foranstaltninger, bl. a. vanskelighederne ved at gøre begrænsningerne effektive og de hensyn, der må tages til de økonomisk dårligere stillede og til de virksomheder, der fremstiller og forhandler disse varer. Justitsministeren erklærede sig imidlertid enig med spørgeren i, at der kan være behov for at undersøge de tekniske og praktiske muligheder for en eventuel begrænsning af afbetalingshandelen, og tilkendegav sin hensigt om at lade en sådan undersøgelse iværksætte. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at et embedsmandsudvalg med repræsentanter for justits-, handels- og økonomiministerierne samt Danmarks Nationalbank snarest muligt går i gang med dette arbejde.

Med hensyn til de betragtninger, det ærede medlem gør gældende om vilkårene i afbetalingshandelen, skal jeg pege på, at handelsministeren i denne folketingssamling i forslag til lov om indseende med priser har foreslået at give monopoltilsynet hjemmel til, ligesom ved skiltning med pris, også ved annoncering at kunne påbyde, at prisangivelsen ved salg af varer, for hvilke købesummen betales i afdrag, skal omfatte kon-

tantprisen og den fulde afbetalingspris med angivelse af afbetalingsvilkårene. Forslaget er endnu under behandling i et folketingsudvalg.

Jeg skal ligeledes nævne, at de private pengeinstitutter har etableret ordninger, der i højere grad end de fleste former for afbetalingshandel stiller krav om en forudgående opsparing, men tillige indebærer billigere finansieringsbetingelser; det gælder f. eks. de af sparekasserne etablerede bosætningslån.

Jeg skal endelig gøre opmærksom på, at når det ærede medlem i sin motivering nævner en „kunstig forbrugsudvidelse til et beløb på 3-4 milliarder kroner“, så giver dette tal ikke det helt rigtige billede af afbetalingshandelens betydning for forbrugsudviklingen. Desværre findes der ikke sikre oplysninger om afbetalingshandelens samlede omfang. Derimod foreligger der i den statistik, som Danmarks Nationalbank årligt indhenter fra de private banker, oplysning om disses samlede udlån i forbindelse med afbetalings- og kontohandel. Disse oplysninger, der til og med 1964 er offentliggjort i Nationalbankens årsberetning, viser, at bankernes udestående kreditter til belåning af købekontrakter (herunder f. eks. også belåning af landbrugsmaskiner) samt til forretninger, der sælger varige forbrugsgoder på afbetaling eller konto, i alt beløber sig til godt en milliard kroner. Disse kreditter er i de senere år typisk vokset med omkring 100 mill. kr. årligt.

Det er denne årlige tilvækst i kreditgivingen, der især er af interesse, når man vil vurdere denne långivnings indflydelse på forbrugsstigningen. Det må nemlig ikke overses, at afdragene på disse relativt korte kreditter er udtryk for en opsparing, der samtidig bevirker en formindskelse af forbrugsefterspørgslen.

Af *Knud Østergaard* til statsministeren (9. august 1965):

„Finder regeringen grund til at foretage sig noget i anledning af kritikken mod